

MARIUSZ Z. JĘDRZEJKO
DARIUSZ SARZAŁA
WOJCIECH PIESTRZYŃSKI

ZAGROŻONE DORASTANIE I BEZPIECZEŃSTWO MŁODZIEŻY

**KONTEKSTY RYZYKA
I PROFILAKTYKI**

AKAPIT
WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE

TORUŃ – JÓZEFÓW 2022

Recenzenci:

Dr hab. Irena Motow, prof. WSB
Dr hab. Eugeniusz Moczuk, prof. PRz

Wydawca:

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

ISBN 978-83-63955-91-5

Redakcja techniczna i językowa:

Zespół

Zdjęcie na okładce:

© friday/Depositphotos.com

Copyright:

Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit” s.c.
& Mariusz Z. Jędrzejko, Dariusz Sarzała

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.
87-100 Toruń, ul. H. Piskorskiej 12/23
tel. 56 648 55 53, e-mail: info@weakapit.pl
Oferta wydawnicza oraz sprzedaż internetowa:

www.weakapit.pl

tel. 601 880 321

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
---------------------------	---

Rozdział 1

Społeczeństwo, rodzina, jednostka z ryzykiem –

czy żyjemy w społeczeństwie wielowymiarowego ryzyka	29
--	----

1.1. Wielowymiarowe aspekty ryzyka	31
1.2. Czy każdy nastolatek ryzykuje?	37
1.3. Konsekwencje i profilaktyczne aspekty ryzyka	48
1.4. Wnioski do rozdziału 1	53

Rozdział 2

Problem zachowań ryzykownych

a bezpieczeństwo dorastającej młodzieży	57
--	----

2.1. Definicja i przejawy zachowań ryzykownych	59
2.2. Przyczyny zachowań ryzykownych młodzieży szkolnej w wymiarze psychospołecznym	65
2.3. Wybrane teorie naukowe wyjaśniające źródła zachowań ryzykownych	81
2.4. Zjawisko zachowań ryzykownych w kontekście bezpieczeństwa i odpowiedzialności uczniów	95
2.5. Zachowania ryzykowne a klimat szkoły	110
2.6. Konkluzje do rozdziału 2	114

Rozdział 3

Zagrożenia nowe i stare w kontekście zachowań ryzykownych

oraz bezpieczeństwa publicznego

(13 propozycji na lata 2023–2024)	115
3.1. Problem pierwszy: alkoholizm – choroba polska	124
3.2. Problem drugi: bezmyślność wobec wartości życia	127
3.3. Problem 3: podzielone „plemiona”	131
3.4. Problem 4: głupota	138
3.5. Problem piąty: megakoncerny	146
3.6. Problem szósty: nieposzanowanie tradycji – zachłyśnięcie nowością	149
3.7. Problem siódmy: Posiadamy zbyt wiele. Jemy za dużo. Zmieniamy zbyt często. Pracujemy inaczej	152
3.8. Problem ósmy: potwory i potworności	159
3.9. Problem dziewiąty: „tolerancja” vs nietolerancja	163
3.10. Konkluzje do rozdziału 3	170

Rozdział 4

Szkoła i rodzina jako podmioty prowadzące działania profilaktyczne

w zakresie zapobiegania zachowaniom ryzykownym	173
4.1. Zadania i cele profilaktyki zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym	175
4.2. Rodzaje oddziaływań ukierunkowanych na przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym podejmowane w obszarze profilaktyki szkolnej	186
4.3. Charakterystyka wybranych standardów szkolnej profilaktyki zachowań ryzykownych	193
4.4. Działania interwencyjne podejmowane w sytuacji wystąpienia zachowania ryzykownego	200
4.5. Efektywność profilaktyki zachowań ryzykownych w kontekście rodziny jako środowiska wychowania i socjalizacji	204
4.6. Konkluzje do rozdziału 4	214

Konkluzje końcowe i postulaty	215
--	-----

Bibliografia	227
---------------------------	-----

Notki autorskie	247
------------------------------	-----